

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag om vissa undantagsbestämmelser
i skattelagarna vid kommunalbeskattningen.

Allmän motivering

Genom flera lagar om vissa temporära undantagsstadganden i skattelagarna, den senaste från år 1979 (FFS 803/79), är vissa inkomster och tillgångar befriade från inkomst- och förmögenhetsskatt. De bestämmelser som intagits i nämnda lag är av så speciell karaktär att de inte lämpligen kunnat intagas i de egentliga skattelagarna.

Den i lagen ingående bestämmelsen, om att skattskyldig har rätt att från sina inkomster avdraga räntor på vissa i lagen om bostadsproduktion nämnda lån samt räntor på med bättre förmånsrätt än dessa intecknade lån, har redan intagits i landskapslagen om begränsning av rätten att vid kommunalbeskattning avdraga ränta på gäld (46/76). Landskapsstyrelsen anser att samma förmåner som gäller i riket bör gälla även här och föreslår att de bestämmelser som erfordras härför vid kommunalbeskattningen i landskapet intages i en särskild landskapslag.

Ifrågavarande rikslag är tillfällig men landskapsstyrelsen anser inte att det finns något skäl till att det samma skulle gälla för motsvarande landskapslag och föreslår därför att den blir bestående.

Detaljmotivering

2 §. Paragrafen innehåller en uppräkningslista av de olika typer av inkomster som enligt gällande skattelagstiftning skall beskattas men som i föreliggande lagförslag föreslås bli befriade från skatt.

1 mom. 1 punkten Finlands riksdag godkände den 21 maj 1976 en överenskommelse (FFS 474/76) mellan de nordiska länderna om upprättande av Nordiska Investeringsbanken. Enligt 5 artikeln 3 stycket i överenskommelsen skall Investeringsbankens tillgångar och intäkter befrias från all direkt beskattning. Lagen om vissa temporära undantagsstadganden i skattelagarna (FFS 560/76) ändrades i överensstämmelse härmed. Eftersom överenskommelsen

innehåller bestämmelser om befrielse från kommunalskatt borde landstinget ha givits tillfälle att godkänna överenskommelsen innan riksdagen godkände den; så skedde dock inte. Landskapsstyrelsen anser att Nordiska Investeringsbanken bör vara befriad från kommunalskatt även i landskapet och föreslår därför att en bestämmelse härom intages i föreliggande lagförslag.

2 punkten. Finlands problemavfall Ab är ett företag som har till uppgift att behandla och förvara problemavfall som är särskilt farligt för miljön samt att organisera insamling och transport av sådant avfall. Bolaget ägs av staten, kommunernas centralorganisationer, Huvudstadsregionens samarbetsdelegation, Industrins Centralförbund och närmare hundra industriföretag. Med hänsyn till bolagets speciella karaktär och det faktum att beviljande av skattefrihet främjar igångsättandet av bolagets verksamhet föreslås det befriat från inkomstskatt i riket (reg.prop.nr 114/1980 rd). För det fall att Finlands Problemavfalls Ab skulle komma att anlitas i landskapet och beskattas här föreslås att det befrias från inkomstskatt även i landskapet.

3 punkten. Enligt 5 § 1 mom. 2 punkten lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 1043/74) som antagits i landskapet genom landskapslagen om kommunalskatt på inkomst (45/76) är även sådana personer som inte är finska medborgare och inte bosatta i Finland skattskyldiga här. Detta innebär att utländsk personal som tillhör sekretariatet vid konferenser som hålls i Finland mellan stater i vissa fall kan beskattas både här och i sitt hemland. Endast i det fall att Finland ingått avtal med främmande makt om beskattning eller anslutit sig till annat internationellt avtal som befriar sådana personer från skatt i Finland undgår de risk för dubbelbeskattning. Landskapsstyrelsen föreslår för undvikande av dubbelbeskattning att inkomst som utländska medborgare vilka är bosatta utomlands och som tillhör beredande och verkställande organ eller sekretariat vid konferenser som hålls i landskapet inte skulle vara skattepliktig vid kommunalbeskattningen. En bestämmelse om frihet från kommunal- och statsskatt på sådan inkomst finns intagen i lagen om vissa temporära undantagsstadganden i skattelagarna (FFS 443/74).

4 punkten. Arbets- och brukspenning som utbetalas till fånge eller person som är internerad har i beskattningspraxis ansetts vara skattefria. När lagstiftningen om verkställighet av straff reviderades förutsattes det att arbets- och brukspenningarna, så länge de utgår med så blygsamma belopp som fortfarande är fallet, skulle vara skattefria. En bestämmelse härom intogs första gången år 1975 i lagen om vissa temporära undantagsstadganden i skattelagarna (FFS 435/75).

5 punkten. I rikets beskattningspraxis har produktionsstöd som av statens eller Finlands filmstiftelses medel beviljats inhemsk filmproducent betraktats som skattefri inkomst, varför en bestämmelse härom intagits i lagen om vissa temporära undantagsstadganden i skattelagarna (FFS 844/77). Landskapsstyrelsen anser att filmproducent som är bosatt i landskapet och erhåller nämnda stöd inte skall beskattas strängare än vad som gäller i riket och föreslår att de även i landskapet skall vara befriade från skatt på sådan inkomst.

6 punkten. De medel som Finlands filmstiftelse förfogar över erhålls delvis från de avgifter som enligt lagen om biografskattelagen (FFS 366/64 sådan den lyder genom FFS 1021/76) skall erläggas till stiftelsen. Nämnda lag har i landskapet antagits som blankettlag (65/77) dock med det undantaget att de medel som enligt rikslagen skall tillfalla stiftelsen skall erläggas till landskapet för att användas för främjande av filmskapande verksamhet på Åland eller för annan kulturell verksamhet inom landskapet. Av motiveringen till förslaget till ordinarie årsstat för landskapet Åland för år 1980 framgår att 14.000 mk, vilket är en ökning med 7.700 mk, är avsett för ändamålet. I motiveringen (moment 26.27.50.16) sägs vidare att anslaget motsvarar inkomsten av den s.k. biografskatteandelen och att det, enligt av landskapsstyrelsen antagna principer skall användas för att täcka merkostnader för till landskapet införda filmer (främst barnfilmer), förlustgarantier för konstnärligt värdefull film, upprustning av biograflokaler etc. Landskapsstyrelsen anser att sådana medel skall vara skattefria för mottagaren på samma sätt som vad gäller för i 2 § 1 mom. 5 punkten föreliggande lagförslag nämnda medel. I de fall att stipendier utdelas ur medel som influtit med stöd av landskapslagen om biografskatt skulle även dessa, utan begränsning, utgöra skattefri inkomst, trots att stipendier enligt 22 § 1 mom. 2 punkten lagen om skatt på inkomst och

förmögenhet endast är skattefria till ett belopp som motsvarar det årliga beloppet av statens konstnärstipendium, vilket från och med den 1 mars 1980 uppgår till 30.876 mark. Eftersom det i landskapet rör sig om relativt blygsamma belopp anses ingen begränsning vara nödvändig i detta fall.

7 punkten. På samma sätt som vad gäller i riket föreslås att bidrag som vårdnadshavare erhållit för vård av barn i hemmet skall vara skattefritt. Medlen delas för närvarande ut på enahanda grunder som i riket; dels med stöd av statsrådets beslut om grunderna för statsunderstöd för försök med ett stödsystem för vård av barn i hemmet (FFS 684/77) och dels med stöd av statsrådets beslut om grunderna för beviljande av stöd för vård av barn i hemmet (FFS 135/80). Det förstnämnda är ett försök med för närvarande enbart Mariehamn. Det andra är ett tidsbegränsat projekt, till och med den 31 mars 1981, som omfattar samtliga kommuner. I förslaget till riksbudget för 1981 har dock upptagits ett anslag som är avsett att räcka för hela år 1981.

8 punkten. Skattefrihet föreslås också gälla för understöd som ur landskapets eller kommunernas medel beviljats för grundreparation och underhåll av bostäder. Härmed avses främst sådana bidrag som utbetalas enligt de villkor som är föreskrivna i statsrådets beslut om grunderna för fördelning av understöd för reparationsverksamhet i energihushållningssyfte (FFS 539/79). Dessutom skulle de bidrag som utbetalas ur penningautomatföreningens medel för renovering av pensionärsbostäder vara skattefria.

9 punkten. Med stöd av lagen om statsbidrag för yrkesinriktade brevstudier och yrkesinriktad brevundervisning (FFS 1079/79) beviljas statsbidrag till brevinstitut för högst 80 % av kursavgifterna. Bidragen avser att gottgöra de studerande för en del av kursavgiften men utbetalas till brevinstituten. Inkomsterna är skattefria (FFS 445/80). En motsvarande landskapslag är under utarbetande och landskapsstyrelsen föreslår därför att bidrag som beviljats ur landskapets medel inte skall inkomstbeskattas.

2 mom. Enligt 7 § 3 mom. lagen om studiestöd (FFS 28/72, momentet ändrat FFS 615/79) och 7 § 4 mom. landskapslagen om studiestöd 48/72, momentet ändrat 94/79) betalar staten respektive landskapet, utan återbetalningsskyldighet för låntagaren, förfallna räntor på studielån om låntagaren efter slutförda studier och avlagd examen är arbetslös. Rântestödet föreslås utgöra skattefri inkomst på samma sätt som vad gäller för studiepenning. Å andra sidan skulle inte ränta som betalats med statens eller landskapets medel utgöra avdragsgill kostnad för låntagaren.

3 §. Syftet med det i 3 § föreslagna avdraget är att lindra beskattningen av de personer som får sin utkomst från aktiebolags eller andelslags verksamhet under förutsättning att de äger och erhåller lön från aktiebolaget eller andelslaget. Avdraget skulle inte få vara större än det skattepliktiga lönebelopp, varmed avses alla slag av lön och värdet av naturaförmåner, som den skattskyldige under skatteåret erhållit av sammanslutningen. Avdrag får alltså inte göras för förmögenhetsskatt, som erlagts för aktier som den skattskyldige förvärvat i rent investeringssyfte i företag som den skattskyldige inte arbetar i. Avdragsrätten skulle endast gälla andel i näringsidkande sammanslutning och således inte sammanslutning som äger t.ex. bostäder och fastigheter. Av skattetekniska skäl och för att den skattskyldige skall kunna känna till avdragsbeloppet när han deklarerar, skulle från inkomsten under skatteåret avdragas den under samma år debiterade förmögenhetsskatt som baserar sig på den skattskyldiges tillgångar vid utgången av föregående år. Ett avdrag som i sak överensstämmer med det här föreslagna föreslås intaget i lagen om vissa temporära undantagsstadganden i skattelagarna (reg.prop. nr 114/1980 rd.).

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om vissa undantagsbestämmelser i skattelagarna vid kommunalbeskattningen.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §.

Utan hinder av vad i gällande skattelagstiftning är stadgat skall bestämmelserna i denna lag iakttagas vid kommunalbeskattningen.

2 §.

Skattepliktig inkomst är inte:

- 1) sådan inkomst som uppbärs av Nordiska Investeringsbanken;
- 2) sådan inkomst som uppbärs av Finlands problemavfall Ab;
- 3) lön eller arvode som erläggs för arbete som utförts för mellanstatlig konferens i Finland, om arbetet utförts av person som är bosatt annorstädes än i Finland och inte är finsk medborgare;
- 4) arbets- och brukspenning till fånge som avtjänar straff eller till person som är internerad i tvångsinrättning;
- 5) produktionsstöd som av statens eller Finlands filmstiftelses medel beviljats inhemsk filmproducent;
- 6) stipendier, förlustgarantier, importstöd och liknande understöd som beviljats ur medel som uppburits med stöd av landskapslagen om biografiskatt (65/77);
- 7) ekonomiskt stöd som kommun ger barns vårdnadshavare inom ramen för av landskapsstyrelsen godkänt stödsystem för vård av barn i hemmet eller annars i enlighet med härvid tillämpade grunder;
- 8) understöd som ur landskapets och kommunernas medel beviljats för grundreparation och underhåll av bostäder; inte heller
- 9) stöd som beviljats ur landskapets medel för yrkesinriktade brevstudier och yrkesinriktad brevundervisning.

Skattepliktig inkomst är inte heller i 7 § 3 mom. lagen om studiestöd (FFS 28/72) och i 7 § 4 mom. landskapslagen om studiestöd (48/72) avsett ränteunderstöd. Vid beskattningen utgör inte sådant ränteunderstöd avdragsgill kostnad för låntagaren.

3 §.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga förmögenhetsskatt eller del därav som påförts honom under skatteåret och som motsvarar den andel av hans skattepliktiga tillgångar, vilken utgörs av aktier och andelar i aktiebolag eller andelslag som bedriver näringsverksamhet. Avdraget får dock endast göras av skattskyldig som under skatteåret erhåller lön från bolaget eller andelslaget och får uppgå till högst det skattepliktiga lönebelopp som uppbärs hos samma bolag eller andelslag.

4 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

5 §.

Denna lag tillämpas första gången vid den beskattning som skall verkställas för år 1980.

Mariehamn den 30 oktober 1980

L a n t r å d

Folke Woivalin

Tf. lagberedningssekreterare

Elisabeth Naucclér